

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25CoCsp/7/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4619202525
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Vacková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4619202525.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Vackovej a členiek senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Márie Malíkovej v právnej veci žalobcu: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, zapísanému v parížskom Registri obchodu a spoločností pod číslom 542 097 902, so sídlom 1 boulevard Haussmann, 75009 Paríž, Francúzska republika, konajúcemu prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom Karadžičova 2, 811 09 Bratislava, IČO: 47 258 713, zastúpeného: Advokátska kancelária JUDr. Marek Czompoly s.r.o., so sídlom Ventúrska 16, 811 01 Bratislava, IČO: 47 234 547, proti žalovanej: Y. o zaplatenie sumy 12.037,87 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 13. januára 2020 č.k. 5Csp/102/2019-61, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti a v časti trov konania potvrdzuje.

Žalovanej nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi nepriznáva.

odôvodnenie:

1.1. Súd prvej inštancie rozsudkom zastavil konanie v časti o zaplatenie sumy 200 eur. V ostatnej časti žalobu, ktorou sa žalobca domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 11.837,87 eura s príslušenstvom, zamietol. Žalovanej náhradu trov konania nepriznal. Svoje rozhodnutie právne zdôvodnil ustanoveniami § 53, § 54a, § 100 ods. 1, § 101 ods. 1, § 103 ods. 1, § 565 Občianskeho zákonníka, § 144, § 145, § 146, 255 ods. 2, § 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku (CSP).

1.2. Uviedol, že predmetom nároku žalobcu bolo zaplatenie sumy 11.837,87 eura s prislúchajúcim úrokom vo výške 11,99 % a úrokom z omeškania špecifikovanom v úprave petitu žaloby. Žalobca svoj nárok odvodzoval od zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 18.02.2013, na základe ktorej poskytol právny predchodca žalobcu, Cetelem Slovensko a.s., žalovanej spotrebiteľský úver vo výške 15.778 eur a žalovaná sa v zmysle zmluvy zaviazala vrátiť istinu a zaplatiť mu úroky a poplatky v 120 mesačných splátkach po 242,10 eura pri fixnej úrokovej sadzbe 11,99 % ročne. Žalovaná zaplatila pred podaním žaloby spolu sumu 11.051,88 eura.

1.3. V priebehu konania vzal žalobca žalobu v časti o zaplatenie sumy 200 eur späť z dôvodu, že žalovaná zaplatila časť dlhu dvomi splátkami po 100 eur, spolu sumu 200 eur. Keďže žalobca vzal žalobu čiastočne späť pred začatím pojednávania, konanie bez ďalšieho zastavil.

1.4. V zmysle § 54a Občianskeho zákonníka sa zaoberal premlčaním. Poukázal na novelu Občianskeho zákonníka zákonom č. 343/2018 Z.z., ktorou bola zavedená osobitná úprava uplatňovania premlčaných nárokov zo spotrebiteľských zmlúv a ich zabezpečenia, ktorá bola reakciou na nález Ústavného súdu SR sp.zn. PL. ÚS 11/2016-60 zo dňa 07.02.2018, v ktorom Ústavný súd rozhodol, že § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa nie je v súlade s čl. 46 ods.1 v spojení s čl. 1 ods.1 Ústavy SR. Uviedol, že právny predchodca žalobcu vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru listom zo dňa 11.11.2016

ku dňu 03.11.2016, keď žalovaná bola v omeškaní s platením splátky splatnej k 15.07.2016 a zároveň vyzval žalovanú na zaplatenie dlžnej sumy vo výške 14.187,87 eura do 14 dní od doručenia oznámenia. S poukazom na ustanovenie § 103 Občianskeho zákonníka trojročná premlčacia doba zosplatneného dlhu začala plynúť od 15.07.2016 (splátka, s ktorou bola žalovaná v omeškaní viac ako 3 mesiace a kvôli omeškaniu s touto splátkou bola vyhlásená okamžitá splatnosť úveru) a uplynula 15.07.2019. Keďže žalobný návrh bol doručený žalobcom konajúcemu súdu až dňa 24.10.2019, dospel k záveru, že pohľadávka žalobcu je premlčaná a premlčaný nárok žalobcu nemohol v súdnom konaní žalobcovi priznať. Preto žalobu zamietol.

1.5. O nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že žalovaná mala vo veci úspech v rozsahu 98 %, ale nárok na náhradu konania jej nepriznal, pretože jej v tomto konaní žiadne trovy nevznikli.

2.1. Žalobca podal v zákonnej lehote odvolanie a žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dôvodil, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP) a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP).

2.2. Namietal voči názoru súdu prvej inštancie, podľa ktorého premlčanie celého zvyšku dlhu nie je viazané na okamih využitia práva veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ale na okamih splatnosti tej splátky, kvôli ktorej právo využíva. Tvrdil, že z ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka vyplýva právo veriteľa na zosplatnenie dlhu, nie povinnosť. Zo súdom uplatňovaných ustanovení § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka vyplýva len obmedzenie veriteľa za akých podmienok môže uplatniť svoje právo na zosplatnenie celej pohľadávky, t.j. až po uplynutí 3 mesiacov s omeškaním splatnej splátky. Predmetné ustanovenia však nemajú žiaden vplyv na plynutie premlčacej doby. Do momentu predčasného zosplatnenia dlhu (03.11.2016) sa jednotlivé mesačné splátky premlčávajú samostatne (marec 2013 až október 2016) a až ku dňu 03.11.2016 sa mohli stať splatnými zvyšné splátky splatné k 15.11.2016 až 15.02.2023. Poukázal na rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 17Co/228/2016. Uviedol, že dňa 03.11.2016 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru, čím sa stal dlh žalovanej splatný v celom rozsahu. Nasledujúci deň (04.11.2016) mohol svoje právo vykonať prvý raz. Žalobný návrh bol podaný na súd dňa 23.10.2019, preto v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka si svoj nárok uplatnil v zákonnej trojročnej premlčacej dobe minimálne v rozsahu sumy 10,080,97 eura predstavujúcu splátky splatné po mimoriadnom zosplatnení úveru.

3.1. Žalovaná sa k odvolaniu písomne nevyjadrila.

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané stranou sporu v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359, 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spíňa náležitosti § 363 CSP, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 379, § 380 CSP), viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) vec prejednal s verejným vyhlásením rozhodnutia (§ 219 ods. 3 CSP). Dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti a v časti trov konania podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

5. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

6.1. Žalobca sa podanou žalobou, po čiastočnom späťvzatí, domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 11.837,87 eura z titulu dlžnej úverovej istiny, úrokov vo výške 11,99 % ročne a úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne zo súm špecifikovaných v žalobnom návrhu.

6.2. Žalovaná sa k žalobe písomne nevyjadrila. Na pojednávaní uviedla, že sa nebráni zaplateniu dlžnej sumy, avšak nemá dostatočné financie na zaplatenie dlhu naraz. Chcela by zaplatiť dlžnú sumu naraz, nakoľko zdedila dom a tento chce predať.

6.3. Súd prvej inštancie konanie o zaplatenie sumy 200 eur zastavil, v ostatnej časti žalobu zamietol. Na odvolanie žalobcu bola napadnutá zamietajúca časť rozsudku a výrok o trovách konania (ako výrok závislý) predmetom skúmania odvolacím súdom.

7. Z obsahu spisu vyplýva, že právny predchodca žalobcu Cetelem Slovensko, a.s., ako veriteľ, a žalovaná, ako dlžník, uzavreli dňa 18.02.2013 zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorou sa veriteľ zaviazal poskytnúť žalovanej spotrebiteľský úver vo výške 15.778 eur a žalovaná sa zaviazala vrátiť poskytnutý

úver spolu s dohodnutými úrokmi vo výške 11,99 % ročne a poplatkami formou 120 mesačných splátok po 242,10 eura. V zmluve bola uvedená výška RPMN 12,67 %, poplatok za poistenie 6,99 %, celková čiastka k zaplateniu 27.153,60 eura, priemerná RPMN 12,92 %, dátum prvej mesačnej splátky 15. deň v mesiaci nasledujúcom po poskytnutí úveru, s tým, že dátum poslednej mesačnej splátky úveru bude klientovi oznámený písomne po poskytnutí úveru. Žalovaná zaplatila žalobcovi sumu 11.051,88 eura. Z dôvodu, že žalovaná poskytnutý úver nesplácala riadne a včas právny predchodca žalobcu listom zo dňa 11.11.2016 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 03.11.2016 a vyzval ju na úhradu dlžnej sumy vo výške 14.187,87 eura do 14 od doručenia tohto oznámenia.

8. Podľa § 100 ods.1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110).

9. Podľa § 103 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

10. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky.

11. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najneskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

12. Podľa § 54a Občianskeho zákonníka, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

13. Ustanovenie § 103 Občianskeho zákonníka predstavuje osobitnú úpravu, podľa ktorej je začiatok plynutia premlčacej doby upravený odlišne od všeobecnej úpravy v ustanovení k § 101 Občianskeho zákonníka. Premlčacia doba pre prípad ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť odo dňa splatnosti jednotlivých splátok, teda nie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz (§ 101 Občianskeho zákonníka). Preto v prípade ak sa pre nesplnenie niektorej splátky stane splatný celý dlh, začína premlčacia doba vo vzťahu k predčasne splatnému dlhu plynúť odo dňa splatnosti nesplnenej splátky. Z uvedeného vyplýva, že ak veriteľ nevyužije právo na predčasné zosplatnenie splatného dlhu, jednotlivé splátky sa premlčujú samostatne odo dňa splatnosti každej z nich. Ale v prípade, že veriteľ účinne uplatní zosplatnenie celého dlhu, pre takto zosplatnený dlh začína plynúť premlčacia lehota od splatnosti tej nesplnenej splátky, pre nesplnenie ktorej veriteľ právo na zosplatnenie celého dlhu v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka využil, za splnenia podmienok stanovených v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v spotrebiteľských vzťahoch.

14.1. Odvolací posudzujúci rozhodnutie súdu prvej inštancie z hľadiska ním zisteného skutkového stavu a citovaných zákonných ustanovení dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal vo veci v dostatočnom rozsahu dokazovanie potrebné pre zistenie rozhodujúcich skutočností a z vykonaného dokazovania vyvodil správny právny záver.

14.2. Súd prvej inštancie vzhľadom na spotrebiteľský charakter zmluvy správne skúmal, či pohľadávka žalobcu uplatnená žalobou nie je premlčaná. Zistil, že veriteľ uplatnil právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka pre nesplnenie splátky splatnej dňa 15.07.2016. Konštatoval, že najneskôr odo dňa splatnosti tejto splátky začala plynúť trojročná premlčacia doba práva na zaplatenie celého zosplatneného dlhu, ktorá uplynula dňa 15.07.2019. Keďže žalobný návrh bol doručený žalobcom konajúcemu súdu až dňa 24.10.2019, dospel k záveru, že pohľadávka žalobcu je premlčaná a premlčaný nárok žalobcu nemohol v súdnom konaní žalobcovi priznať. Odvolací súd sa s uvedeným záverom súdu prvej inštancie stotožnil, preto napadnutý rozsudok, ako vecne správny, potvrdil. Rovnako správny bol aj výrok súdu prvej inštancie o trovách konania, keďže v spore úspešnej žalovanej žiadne trovy nevznikli. Zároveň odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie napadnutý rozsudok v dostatočnej miere po právnej aj skutkovej stránke odôvodnil, keď uviedol

svoje úvahy, ktorými sa pri rozhodovaní riadil a danú vec správne právne posúdil. Odvolací súd sa týmto odôvodnením v plnom rozsahu stotožnil a preto na správnosť dôvodov napadnutého rozsudku ďalej iba poukazuje (§ 387 ods. 2 CSP).

15. Žalobca v odvolaní v podstate namietal len nesprávne právne posúdenie otázky premlčania. Tvrdil, že z ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka vyplýva právo veriteľa na zosplatnenie dlhu, nie povinnosť. Do momentu predčasného zosplatnenia dlhu (03.11.2016) sa jednotlivé mesačné splátky premlčávajú samostatne (marec 2013 až október 2016) a až ku dňu 03.11.2016 sa mohli stať splatnými zvyšné splátky splatné k 15.11.2016 až 15.02.2023. Odvolací súd nespochybňuje, že predčasné zosplatnenie úveru je právom veriteľa nie jeho povinnosťou, ale dodáva, že pokiaľ veriteľ toto právo nevyužije jednotlivé splátky sa naďalej premlčujú samostatne, každá odo dňa zročnosti (§ 103 prvá veta Občianskeho zákonníka). V danej veci však právny predchodca žalobcu právo predčasne zosplatniť úver využil, pričom tak urobil listom zo dňa 03.11.2016. Dôležitá potom bola skutočnosť, vo vzťahu ku ktorej nezaplatenej (omeškanej) splátke, presnejšie prvej z troch omeškaných splátok, právny predchodca žalobcu svoje právo využil, keďže žalovaná poslednú splátku zaplatila 13.04.2016. Vo veci nebolo sporné, že právny predchodca žalobcu vyhlásil úver za predčasne splatný, teda uplatnil svoje právo, listom zo dňa 03.11.2016. Keďže tak mohol urobiť najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, keď súčasne upozornil žalovanú v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva, mohlo ísť len o splátku splatnú 15.07.2016, pretože od splátok splatných neskôr do 03.11.2016 neuplynula lehota 3 mesiacov vyžadovaná zákonom (§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka). Pokiaľ ide o rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 17Co/228/2016 s jeho závermi sa odvolací súd nestotožňuje a považuje ich za nesúladne s ustanovením § 103 Občianskeho zákonníka. Z ustanovenia § 103 Občianskeho zákonníka je totiž zrejmé, že začiatok premlčacej doby neviaže na dátum vyhlásenia predčasnej splatnosti dlhu, ani na dátum splatnosti uvedený veriteľom v listine, ktorou dlh predčasne zosplatnil, ale na dátum splatnosti nesplatennej splátky, pre ktorej neplnenie sa stal splatný celý dlh.

16. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti a v časti trov konania podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

17. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 CSP. Žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnila a podľa obsahu spisu jej v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli. Postupoval tak v súlade s čl. 17 základných princípov CSP, zakotvujúcim procesnú ekonomiu (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28.02.2018, sp.zn. 7Cdo/14/2018).

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a

ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).